

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus Iaculatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Cap. XIII. Alia quædam ratio horariæ aspirationis longè facillima, quæque
non tam oratione quàm actione perficitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

c.4. gerit sacra Apocal. 24. seniores, è quibus vnum aliquem horis singulis Asceta appellet; qui quidem sunt maximè illustres sancti & heroës tum veteris tum nouæ legis. Nimirum Apostoli 12. pro noua, pro vetere autem hi aut similes. Abel Noë, Abraham, Isaac, Iacob, Moyfes Samuel, Dauid, Isaias, Hieremias, Ezechiel & Daniel.

P. Pererius.

CAPVT XIII.

Alia quedam ratio horaria aspirationis longè facillima, quæq; non tam oratione quàm actione perficitur.

EA triplici continetur capite; Vnum est sui aspersio aqua benedicta: alterũ tun- sio pectoris, tertiũ reuerentia, cultusq; sacris rebus exhibitus. Ac de prima quidẽ com- nis est Theologorũ sensus, eã aspersione pec- cata remittive nialia (vt sileã de aliis eius effe- ctis admirandis sanè in dæmones, eorumq; prestigias & dolos, in pellẽdis morbis aliisq; similibus) quod quidẽ satis liquet ex S. Ale- xandri Papæ constitutione. Aquam (inquit) sale conspersam populis benedicimus, vt ea cuncti aspersi sanctificentur & purificentur. Nam si cinis vitulæ populũ sanctificabat at- que mundabat, multò magis aqua sale con- spersa, diuinisq; precibus sacra populum sanctificat atque mundat. Vbi quidẽ notatu digna

e. Aquã, de cõse- cratione

digna sunt verba purificandi, mundandi, & sanctificandi, quibus utriusque, inferior tum puritas tum sanctitas significantur, maxime cum huiusce vsus aquæ, multò cineris vitulæ aspersioni præstare velit, quæ sanè corporibus exteriorem quandam munditiam, legalemque afferebat.

Quemadmodum autem id efficiat hæc aqua; ita quidem explicat D. Thomas. Ad remissionem (inquit) venialis peccati nõ requiritur nouæ gratiæ infusio, sed sufficit aliquis actus procedens ex gratia, quâ aliquis detestetur peccatũ veniale vel expressè vel saltem implicite: sicuti cum quis, feruenter mouetur in Deum: & ideo triplici ratione, aliqua causant remissionem venialium. Tertia quidem ratio, quæ sola ad rem nostram facit, est in quantum ea sunt cum aliquo motu reuerentiæ in Deum & ad res diuinas, & hoc modo (inquit) aspersio aquæ benedictæ operatur ad remissionem venialium.

Quæret fortasse quispiã utrum ad id ipsum sit necessaria deuotio & reuerentia reipsa exhibita; an verò satis sit habitualis. Credo equidem, vt in alijs plerisque, sufficere posteriorem, vt scilicet aspersio illa proficiscatur ab habitu reuerentiæ & deuotionis, quamquam tum actu & re absit vtraque: Quæ quidem habitualis deuotio, complectitur etiam implicitã detestationem

Mar-
lius Ar-
chiepis
Saler-
nitanus
affert
auctores
p. 295.
&c.

venialium, licet de ea ipsa nihil cogitet qui se aspergit, aut ab alio aspergitur. Negari tamen non potest inquit Reuerendissimus Marfilius, tutius esse atque melius, actu tum reuerentiam, tum deuotionem exhibere, quodque ea fuerit maior, perfectius etiam delenda peccata, maiorisque gratiae fore accessionem.

In sua
Hydra-
giolo-
gia.

Ad 2.
argum.

Tanta autem est huius vis aquae in haec venialia, ut ea vniuersa, quantum quidem in ea est, delet, nisi forte, ut traditur à S. Thoma, impediatur remissio quantum ad aliqua venialia, quibus mens actualiter inhaeret, sicut & per fictionem interdum impeditur effectus baptismi. Neque verò sola peccati venialis culpa, offensioque omnis hac asperzione, verum etiam pars nonnulla poenae tollitur, pro mensura tum charitatis aduersus Deum, tum detestationis illius ipsius peccati, quae quidem pia animi motiones, eadem asperzione, alias magis, alias minus excitantur.

S. Th. ad
3.

Ex his conficitur, cum tot pariat fructus, tamque eximios, ac potissimum leuiore abstergat maculas, aquae lultralis aspergio, eam verò Ascetae in horas singulas atque adeo saepius, reuerenter, pieque vsurpandam, si ita quidem res feret & sit domi. Quod sane eò cuique curâ maiore, diligentiaque praestandum videtur, quò frequentius in animum
irre-

irrepunt leuiores hæc, atque vix cogitantem inquinant, cum non septies tantum in die; sed in hora etiam cadat iustus. Quid enim homini procliuius, quam leuiores hisce corripere, quandoquidem non verbum otiosum modo, aut actio, at vel otiosa cogitatio (quæ quid quæso leuius?) veniabilis peccati offensionem, pœnamque contineat?

At hæc leuiores sint, dixerit quis, vt ea magnoperè sint curanda. Tunc leuia dicis ea, quibus sensim disponatur animus ad grauiora, & ad diuinam amicitiam labefactandam omnino? An ignoras paulatim decidere eum qui spernit modica? Nescis ab aquis excuari lapides ipsos, alluioneque terram consumi paulatim? Certè leue nequaquam dicendum, adeòque negligendum, quo charitatis minuitur feruor, quo fit mens languidior, minùsque Deo obsequens, ad omnemque eius nutum voluntatisque significationem parata. Quis denique leue id sit, quod tam acerbis tamque diuturnis purgantis ignis doloribus, suppliciiisque vindicatur?

Et quamquam horaria hæc aspersio conueniat omnibus, ea tamen videtur infirmis vsurpanda potissimum; quippe quos non patitur inualetudo mentem orando exercere, quod ipsum monuit prudenter Ioannes discipulus quodam sermone. Atque id quidem vniuersis eò actirandum crebrius, quò

X 5 istud

Eccli.
18.

Iob. 14.
19.

110. lit.
tera R.

istud videre est pietatis exercitium, impudentius, impietateque maiore, ab huius æui sectariis exhibitari, explodique. Exhibilandi potius ipsi explodendique, qui pro suo arbitrio, nullaque iusta aut probabili causa, maiorum suorum statuta conuellunt, atque arrogat, quorum quidem impudentiam dixerim an insaniam, infinita propè miracula aquæ huius virtute iam inde à B. Petro, ad usque hoc æuum, variis locis pattata, reuincunt fortiter atque condemnant.

Vide
Marfilii
superius.

Alterum propositum erat tinctio pectoris, quâ quoniam nihil facilius, ea certè horarum aspirationibus aptissima fuerit, atque ægis imprimis adhibenda, cuius quidem vi censeat D. Thomas, abstergi leuiore maculas, quandoquidem ea fiat cum aliquo motu detestationis peccatorum, eiusque rei non obscuram det significationem. Atque etiam ea tinctio, ab Ecclesia vsurpatur creberrimè, tum inter sacrificandum, tum in Ecclesiastico officio, solemnibusque ac stans precibus.

lib. de
oratione.

Eiusdem etiam meminere Tertullianus ac B. Cyprianus, cuius quidem hæc est oratio. Ut etiam in precationibus aliquando suum quis pugno tundat pectus, publicani à Christo adeò commendati probat exemplum quo signo, animi pœnitentiam declarari; factò illorum qui post Christi passionem reuertebantur percutientes pectora sua,

Lucæ 23.

signi-

significatur. Quod idem & Nicolaus Romanus Pontifex ad consultationes Bulgarorum rescribens, docet his verbis: Pectus percutimus, significantes videlicet quod nequiter gessimus, displicere nobis; & ideo antequam Dominus feriat, & antequam ultio extrema veniat, commissum poenitentiam dignam punire.

Reuerentia cultusque sacrarum imaginum ac praesertim Christi crucifixi, ac B.V.M. reliquiarum item, Agnorum Dei (id enim erat reitium propositum) rerumque eius generis, magnam habet utique Christianae pietatis significationem, Deoque imprimis accepta, opinorque eò frequentandum magis, quò facilius est, minusque operosa.

Ita Asceta, ac potissimum si ob inualetudinem aliud non liceat, creberrimè, quantoque poterit maximo animi sensu ac pietate, imprimet maiorum more, oscula rebus superius commemoratis, deuotè ac piè eas ipsas intuebitur: capitis apertione, inclinatione, genuflexione (si ferant vires) ipsas venerabitur, frondibus, floribusque decorabit, omni denique colet officio. Sunt enim haec obsequiola religionis (quae inter morum virtutes principatum tenet) exercitationes, quae quidem tum Deo ipsi, tum Diuis non iniucundae accidunt.

Et quamquam ob capitis imbecillitatem
nihil

nihil oret Asceta, nihil refert: hæc enim ipsa, sunt oratio quædã, tacitãque sui Deo commendatio, eò forrasse oratione validior, quò sunt fortiora, atque ad impetrandum efficaciora opera; resque ipsa quàm verba. De B. quidem Aloysio (vt de aliis sileam) hæc accepimus. *Supremã suã inualetudine (ait vitæ eius scriptor) poscebat nonnumquam vestem, lectòque egressus pedetentim ad mensam in qua erat Christi crucifixi imago adrepebat, eamque complexus osculabatur: quod item imagini D. Catharinæ Senensis & aliorum Diuorum, quibus cubiculum cinctum erat, factitabat. Cuidam verò è valetudinarijs dicenti non esse quod è lecto surgeret, se crucifixi, cæteraque simulachra ad lectum allaturum: Atqui (inquit B. Aloysius) hæc sunt meæ stationes. Eum igitur morem tantisper tenuit, dum se lecto potuit mouere. Hactenus historicus. Atque hæc tum de horariis aspirationibus, tum de earum praxi atque vsu, dicta sint. Sequitur vt eorum ponderemus siue rationes, siue prætextus inaneque titulos, quibus se hisce minus teneri, iure vt illis quidem videtur, ac meritò persuadent.*

1.2.c.9.

CAPVT